

DN Mariagerfjord Årsberetning 2015

Indledning

DN Mariagerfjord har arbejdet med mange ting i det sidste år. I vores interne mailsystem er indgået ca. 400 afgørelser og andet fra myndighederne, som vi har skullet forholde os til, og herudover har vi arrangeret ture, deltaget i forskellige arrangementer og møder i og uden for kommunen.

Det vil blive en meget lang aften, hvis vi skal redegøre for det hele, så nogle af de vigtigste ting er valgt ud.

Vores kritikere siger ofte, at DN pr. automatik anker alle sager, som vi har mulighed for. Af de mange tusind afgørelser, som vi hvert år på landsplan modtager anker vi 1-2%, og vi vinder lidt over halvdelen af ankesagerne.

DN er nyttig for samfundet, fordi vi på den måde er med til at fastlægge hvordan love og regler skal fortolkes, når der er tvivl. Uden alle disse kendelser ville det være op til kommuner, regioner, miljøstyrelsen, naturstyrelsen, fredningsnævn og andre myndigheder at tolke lovene. DN's anker medvirker til klargøring af reglerne, som myndighederne skal administrere efter.

Klagesager ved Natur- og Miljøklagenævnet.

DN Mariagerfjord har i det forløbne år været involveret i 5 klagesager hos den højeste myndighed - Natur- og Miljø-Klagenævnet(NMKN). En kort gennemgang af disse sager vil vise noget om nytten af og bredden i afdelingens arbejde.

Af de 5 sager har vi vundet en, tabt en, trukket to tilbage og den sidste er i skrivende stund ikke afgjort.

Den tabte sag handler om fredningen ved Ajstrup:

Fredningsnævnet har dispenseret fra fredningsbestemmelserne og godkendt en udvidelse af en ældgammel hulvej, som passerer ned gennem kystskrænten til Havkær Skov, så store skovmaskiner kan køre denne vej.

Efter vores opfattelse ville det betyde en ødelæggelse af hulvejen, idet man ville fjerne en del store træer.

Desuden ville det kunne betyde skade på den meget sjældne plante, Skælrod, der gror i skrænterne.

Efter vores opfattelse vil det være overordentlig skæmmende og stridende mod fredningsafgørelsen.

Vi ankede derfor sagen og anviste en alternativ løsning, men NMKN gav os desværre ikke medhold.

Den vundne sag handler om en statusændring til helårsbeboelse for et sommerhus. Ejeren har haft sommerhuset siden 1994 og har to gange tidligere fået afslag ved Naturklagenævnet og også en gang ved Vestre Landsret på at ændre status til helårsbeboelse. Det blå flertal i byrådet mente imidlertid godt, at man nu kunne give tilladelse og en afstemning i byrådet endte 15-13 i blå bloks favør trods forvaltningens klare råd om ikke at give tilladelsen.

DN mente ikke, at sagen var tilført noget nyt overhovedet ud over et skiftende politisk flertal, og ankede den derfor til NMKN, som endte med enstemmigt at give os ret. Også de medlemmer af NMKN, som er udpeget af partierne i blå blok gav os medhold. Afgørelsen er nyttig, fordi den fortæller byrådet, at selv om man har et lokalt flertal, kan man ikke sætte sig ud over landets love.

Den tredje sag drejede sig om en tilladelse til råstofindvinding. I det tilladte indvindingsområde var et mindre moseområde, og det fandt vi ikke acceptabelt, og derfor ankede vi sagen. Region Nordjylland, som har udstedt tilladelsen kontaktede os omgående, for de havde opdaget, at der var sket en fejl, og der skulle slet ikke gives tilladelse i dette område. Da vi fik en tilrettet tilladelse uden inddragelse af moseområdet, trak vi vores klage tilbage. Klagen var nyttig, fordi en alvorlig fejl blev opdaget og korrigeret.

Den fjerde sag handlede om en såkaldt hængesæk, som er et plantesamfund dannet af sammenfiltrede rødder og stængler, der forekommer og vokser i overfladen af en mose eller over åbent vand uden nogen forbindelse til bunden, og det er en ret sjælden naturtype, som kræver meget næringsfattige forhold.

En landmand har gennem en længere årrække lidt ad gangen øget kvælstoftilførslen til den meget næringsfattige hængesæk, og nu gav kommunen endnu en tilladelse til mere kvælstoftilførsel. Sagen er teknisk kompliceret, og derfor gik vores sekretariat i København ind og lavede en klage. Denne satte gang i nye overvejelser hos landmand og kommune, som fremkom med et nyt forslag til hvordan landbrugsvirksomheden kunne indrettes med et mindre næringsstofbidrag til hængesækken. DN vurderede at det nye forslag var det bedst opnåelige, og derfor trak vi klagen tilbage. Klagen var nyttig, fordi den førte til en for naturen bedre løsning.

Den femte sag drejer sig om virksomheden H J Hansen, som blandt andet nedbryder stål-, jern- og betonkonstruktioner og som har eksisteret siden 1976 i det nedlagte Stevn Kalkværk ved Vive. Virksomheden blev oprindeligt etableret på baggrund af en landzonetilladelse, der var tidsbegrænset til 10 år og som udløb i 1986, hvor den ikke blev fornyet. Det betyder, at virksomheden har eksisteret i næsten 30 år uden plangrundlag.

For at rette op på dette, har kommunen lavet et lokalplanforslag, som har været i offentlig høring.

Denne sag er også teknisk kompliceret, men igen har vores sekretariat i samarbejde med os lavet en klage over manglende miljøvurdering i forbindelse med lokalplanen.

DN taler for, at virksomheden ikke bliver lovliggjort gennem en ny lokalplan. Havde det været en helt ny virksomhed havde den uden tvivl ikke kunnet opnå tilladelse til en sådan industriel virksomhed i et område lige ned til Mariager Fjord.

Sagen er i skrivende stund ikke afgjort af NMKN, men byrådet har vedtaget lokalplanen.

Geografiske grupper

Vi har valgt at en stor del af vores arbejde foregår i geografiske grupper svarende til de 4 gamle kommuner. Langt de fleste sager bliver behandlet i disse arbejdsgrupper, og så tager afdelingsbestyrelsen sig af de mere overordnede ting som de ovenstående klagesager.

Heldigvis arbejder vi også med meget andet end klagesager.

Fredning.

Alstrup Krat.

Der er nu kommet godt gang i naturplejen. Træerne i Oxendalen er fældet, så vi nu får en lys, åben dal.

En stor del af bevoksningen nord for Hohøj er fjernet og der er nu en fantastisk udsigt fra højen ud mod Mariager Fjord.

Begge disse tiltag er efter vores ønske indføjet i fredningskendelsen.

Et formidlingsprojekt af det fredede område går i gang her i efteråret. DN har bidraget med 20.000 kr. til projektet, som omfatter en ny folder, nye

informationstavler og en stimarkering i hele området. Det er også planen, at der skal ske en forbedring af informationsmaterialet i det røde hus ved Hohøj.

Foruden DN bidrager Mariagerfjord Kommune, Grønt Råd og andre til projektet.

Ajstrup

Vi har længe efterlyst en plejeplan for Ajstrup fredningen. Den er nu endelig kommet og vi har haft planen til høring og har haft enkelte kommentarer.

Inden den endelige plan foreligger, vil kommunen indkalde til et møde med lodsejerne, hvor vi også forventer at deltage.

Kielstrup Sø Fredningen

Området omkring Kielstrup Sø blev fredet helt tilbage i 1966.

Der var overvejende tale om en landskabsfredning og der kan ikke være tvivl om, at vi har at gøre med et ganske enestående landskab.

Fredningskendelsen består af en hovedfredning og 8 tillægsfredninger, hvilket er helt utilfredsstillende og fuldstændig uoverskueligt.

DN har derfor til hensigt at udarbejde en fredningsrevision, som ud over en tiltrængt modernisering skal samle hele materialet i en fredning for hele området.

Det vil betyde, at fredningsbeskrivelsen bliver overskuelig med en klar angivelse af fredningens formål og en tydeliggørelse af ikke blot de landskabelige værdier, men også af plante- og dyrelivet mm.

Desuden skal den fremtidige drift af området klart fremgå og der skal fastlægges bestemmelser om plejen og offentlighedens adgang.

Projektet er endnu i støbeskeen, men vi forventer, at der inden længe kommer et udspil.

Samarbejde med kommunen

Vi har et fint samarbejde med kommunen. De sidste år har vi afholdt et møde med naturforvaltningen, hvor vi ud over en konkret besigtigelse af noget natur, har brugt nogle timer på at diskutere emner af fælles interesse. Møderne har været konstruktive, og vi har aftalt at fortsætte også næste år.

Som noget nyt har vi netop her i oktober også sammen med Hobro Sportsfiskerforening og Mariagerfjord Fritidsfiskerforening holdt møde med embedsfolk fra kommunen som behandler forhold for såvel vandløb som spildevand. Også dette møde var konstruktivt, og vil nok blive gentaget næste år.

Naturpleje.

Som en følge af møder med kommunens naturfolk har vi de sidste år i fællesskab arrangeret nogle naturplejeprojekter. I sidste kalenderår lavede vi to arrangementer, og det gør vi også i år.

Det første blev afviklet 27.sep i Linddalene ved Hadsund, og havde til formål at genoprette et hedeareal, som var ved at gro til med opvækst af især birk. Desværre mødte kun 6 personer op, men de var effektive, og fik ryddet et pænt stort areal.

Den 24.oktober foregik det andet plejeprojekt i Hobro Østerskov, og her deltog i alt ca.30 personer - først og fremmest elever + en lærer fra Østerskov Efterskole. Tak for den fine indsats her.

Stiprojekt

I 2007 begyndte vi med en registrering af stier ved hjælp af GPS leveret af Grønt Råd.

Formålet var at forbedre adgangen til naturen, at skabe forbindelse mellem forskellige stisystemer og at modvirke nedlæggelse af stier.

Der er siden registreret en lang række stier flere forskellige steder i kommunen, både kendte stier, men også nye.

Vores kongstanke var en sti rundt om Mariager Fjord og den er da også registreret på det meste af forløbet, men endnu ikke ført ud i livet.

Via Grønt Råd har vi informeret politikerne om stiprojektet og der har været stor lydhørhed.

Vores mål er en kommunal stiplan.

I 2014 blev der startet et kommunalt stiprojekt med et budget på ca. 2 mill. kr., finansieret dels af kommunen, dels af landdistriktsmidler. Vi var repræsenteret i følgegruppen. Det er nu resulteret i en flot folder, som anviser mange stiforløb og andre faciliteter, bl.a. kortborde og shelters.

Mange af de stier, vi har registreret, er dog ikke med og vi ser hen til, at projektet fortsætter, så der kommer en samlet registrering af alle stier i kommunen.

Vandområdeplan

DN Mariagerfjord har indsendt hørings svar til forslaget til vandområdeplan 2015-2021. Det udsendte forslag var meget overordnet og svært at finde rundt i, men vi har sendt bemærkninger vedrørende Willestrup Å, Kastbjerg Å, Maren Møllebæk, Madum Sø, Hannerup Sø og Mariager Fjord.

Råstofplan

Region Nordjylland er igen blevet myndighed på området.

DN Mariagerfjord har konkret været involveret i 2 projekter om råstofudvinding.

Ved Gunderup er vi i en god dialog med ejeren om diverse aspekter i forbindelse med projektet, og ved Ulstrup ved Sdr. Onsild har vi været medvirkende til, at der ikke tillades genopretning til intensivt landbrug, men i stedet til skov.

Lokalplan Kirketerp

Kommunen udsender en række lokalplanforslag i høring, men projektet ved Kirketerp i Hobros nordlige ende er specielt derved, at vi allerede i en meget tidlig fase blev inddraget af initiativtageren, som er en privat investor. Vi er positive overfor projektet, som på en udmærket måde kan lave en udvidelse af Hobro by, og vi er selvfølgelig glade for, at vi lige fra starten bliver bedt om kommentarer, mens projektet endnu er til at ændre på.

Ålegræsprojekt

Mariagerfjord Kommune har indsendt en ansøgning om et spændende forsøgsprojekt om reetablering af havgræs (ålegræs) i Mariager Fjord.

DN Mariagerfjord støtter projektet, som går ud på, at havgræs frø skal høstes, og derefter udsås med specielle maskiner. Der forventes at reetablere 100 ha

havgræsser ved udsåning, og 500 ha i alt, som følge af planternes egen spredning efter udsåning af frø. Høst af frø og udsåning gennemføres med nyudviklede maskinteknologier, der i det hele taget muliggør storskala restaurering, og til markant lavere omkostninger end hidtil set.

Desværre er det for nylig afgjort, at projektet ikke blev fundet værdigt til støttemidler, og det er i hvert fald midlertidigt opgivet.

Affaldsindsamling:

13 børnehaver og dagplejegrupper, 9 skoler, 6 spejder tropper og 12 borgerforeninger, samt en del individuelle personer og familier var ude og samle skrald i naturen en søndag i april.

I alt deltog 1.429 borgere i den årlige affaldsindsamling i Mariagerfjord Kommune. Det blev til 4,2 tons affald - deriblandt ca. 3.700 dåser.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) Mariagerfjord stod for indsamlingen, i samarbejde med kommunen, og med støtte fra Grønt Råd. Det er glædeligt, at der år for år er så mange der vil være med, og rigtig godt at mange børn og unge er med til at holde kommunens dejlige natur ren. En stor tak til alle, der deltog.

På landsbasis blev der indsamlet næsten 132 ton skrald, inklusive over 120.000 dåser. I alt var der over 110.000 borgere ude og samle ind, deriblandt 90.000 børn og unge fra skoler og institutioner.

Økologisk marked:

Igen i år deltog DN Mariagerfjord i det økologiske marked, som finder sted fredag og lørdag i skolernes efterårsferie i det røde pakhuis i Hobro. Denne gang var indsatsen kraftig forstærket, idet naturens ambulance kom med to engagerede DN-ere, og fra lokalt hold havde vi hele tiden 3 aktive, så vi under hele markedet havde en stand bemandet med 5 personer. Vi kom i kontakt med mange, hvor bl.a. en del børn (og forældre) svarede på en naturquiz og klappede de udstoppede vilde, danske dyr, og en del fik tilmeldt deres have som giftfri.

Naturens dag

Rigtig mange børn og voksne trodsede regn og efterårsrusk for at deltage i Naturens Dag aktiviteter i Stinesminde søndag d. 13. september. Temaet var Naturen hvor du bor. Man kunne deltage i orienteringsløb og

havneløb. Alle der fuldførte fik en lille gave som belønning og der blev trukket lod om to gavekort på 200 kr. til Danmarks Naturfredningsforenings Netbutik. Der var mulighed for at komme med til NaturTjek og man kunne også registrere sin giftfri have. Mange var også interesserede i "Naturluppen" hvor man kunne se og føle på mange "fund" fra naturen.

Naturtjek

Alle kan være med i Danmarkshistoriens første og største tjek af naturens tilstand. Bevæbnet med en smartphone i hånden, kan du nemt og hurtigt bidrage med viden, som forskere bruger til at kortlægge biodiversiteten (den biologiske mangfoldighed) i hele landet.

30 arter og 12 levesteder er udvalgt til registrering - de er alle let genkendelige. Der er billeder og beskrivelser af arterne på appen.

Den viden, som indsamles, bruges til at påvirke beslutningstagere og gøre noget konkret for at forbedre leveforholdene for dyr, planter, svampe og deres levesteder.

Naturluppen

Naturguider Mona Phipps og Gitte Holm fra Danmarks Naturfredningsforening Mariagerfjord har skabt et nyt koncept, som skal indføre børn og deres voksne i naturens spændende univers i børnehøjde gennem sanser og oplevelser. Konceptet har fået navnet "Naturluppen".

Gitte og Mona har flere udstoppede dyr og mange andre ting fra naturen, som de ved en række arrangementer har fremvist og fortalt om til børn og deres forældre.

Fredningstjek

Hvert år får et fredet område i hver af landets kommuner et fredningstjek.

Derfor har en lille gruppe fra DN Mariagerfjord været en tur langs den smukke Valsgård Bæk i Bramslev Bakker fredningen, for at se om området lever op til fredningsformålet.

Bramslev Bakker blev også sidste år fredningstjekket. Vi formåede dog ikke at fredningstjekke hele det store fredede område. Derfor blev den resterende del tjekket i år.

Et problem vi har konstateret, er at overdrevene flere steder er sprunget i skov. At tilbageføre dem til overdrev, vil blive en stor opgave for kommunen, som kun har få ressourcer til naturpleje.

Generelt ser de fredede områder fine ud, og der er gode adgangsforhold og stier hele vejen fra Valsgård ned til Mariager Fjord.

Information og kommunikation

Hjemmesiden:

Hjemmesiden har haft 2499 sidebesøg på 1 år:

De mest besøgte sider i løbet af året har været:

Cykel- og vandreruter	755
Vis arrangement	560
Aktiviteter	293
Nyhedsbreve	239
Forside	175
Nyheder	152
Naturen i Mariagerfjord	66
Alle andre sider	259
Total	2499

Facebook:

I skrivende stund er der 197 "likes" på Facebooksiden. Det er 53 flere end sidste år.

Facebook bliver brugt til at pege på emner der er ude i den offentlige debat, så vel som lokale arrangementer og "Ugens Naturoplevelse", mm.

Nyhedsbreve:

Der er udgivet 4 nyhedsbreve i løbet af året hvor der er skrevet om følgende emner:

NYT januar 2015:

- Årsmødet 2014 - Kaj Edlund
- Naturpleje i Lindalene - Kaj Nissen
- Samarbejde med kommunen - Kaj Edlund

NYT marts 2015:

- Vær med til Affaldsindsamlingen - Alan Phipps
- Plejeplaner - Ole Guldberg

- Giftfri haver - Kaj Edlund
- Sådan ligger landet - Mona Phipps

NYT juni 2015:

- Store skovmaskiner vandt over naturen i Ajstrup-fredningen - Ole Guldborg
- Resultatet af Affaldsindsamlingen 2015 - Alan Phipps
- Busturen til Tofte Skov i maj 2015 - Svend Grønkjær Madsen
- Naturen Dag, søndag d. 13. september 2015 - Alan Phipps
- Det store NaturTjek. Vær med! - Alan Phipps
- Giftfri have. Tilmeld din have. - Mona Phipps

NYT september 2015:

- Naturens Dag på Stinesminde Havn - Mona Phipps
- Naturpleje i Linddalene i Hadsund og Østerskoven i Hobro - Kaj Edlund
- Naturens Ambulance rykker ud til Hobro - Mona Phipps
- Årsmødet med spændende foredrag om myrer - Kaj Edlund
- Kielstrup Sø Fredningen - Ole Guldborg
- Havgræsprojekt i Mariager Fjord - Alan Phipps

Ture

Vi har gennemført mange turarrangementer det sidste år og jeg skal ikke gå i detaljer med det. Blot påpege, at vi i høj grad ønsker at være synlige i lokalsamfundet og i denne forbindelse har vore ture en meget høj prioritet.

Oversigt over arrangerede ture:

19-04-2015	Affaldsindsamlingen
08-05-2015	Bustur til Tofte Skov
19-05-2015	Forårstur til Katbjerg Odde
20-05-2015	Rigkær, kildevæld og overdrev i Kastbjerg ådal
16-06-2015	Tur til Låenhus
20-06-2015	Vandretur i Nonneholt-skoven.
03-07-2015	Kornets mangfoldighed
12-08-2015	Kastbjerg Ådal og Falslev skovene
13-09-2015	Naturens Dag i Stinesminde
27-09-2015	Naturpleje i Linddalene Hadsund
16-10-2015	Naturens Ambulance til Hobro

17-10-2015 Naturens Ambulance til Hobro
24-10-2015 Naturpleje i Hobro Østerskov
27-10-2015 Årsmøde med kaffe og kage

Afslutning

Dette var et udpluk af de væsentligste af de mange emner, som vi har beskæftiget os med det seneste år. Som det fremgår, er der mange ting at se til, og vi kunne sagtens bruge nogle flere aktive.

Man behøver ikke være medlem af afdelingsbestyrelsen for at gøre noget nyttigt for naturen eller miljøet. Man kan også melde sig til enkeltopgaver eller kun lokale opgaver, og hvis man er interesseret i det, er aftenen her netop en god lejlighed til at komme med i arbejdet, og man bestemmer selv hvor meget tid og energi, man vil lægge i det.

Med venlig hilsen

Kaj Edlund
Formand for DN Mariagerfjord